

עין משפט
גר מצוה

יו:

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

מסורת הש"ס

16 כי י: (ג) וני יעין
הימנו: (ד) ונתן י:א.
(ה) ומתנו מ:א.

תורה אור השלם

- מקוה השמור עליו
- המקוה הנצרכה
- מטיל ב יא
- ערות אשה ובתה לא
- תגלה את בת בנה ואת
- בת בתה לא תקח לנלוה
- ערוהה שארה הגד ומה
- הוא: ויקרא יז יז
- גם זאת מעט יז
- עצבות יצאה הפליא
- עצה הגדיל חוששה
- ישעיהו כח טט
- וימים רבים לישאל
- ללא אלוהי אמת וללא
- בין מורה ללא תורה:
- דברי הימים ב ט ג
- ראה למדות אהבה
- חיים ומשפטים כאשר
- עני ודקה אלקי לעשות
- כן בקרב הארץ אשר
- אדם באים ששק
- לרשעה: דברים ד ה

הגהות רב"ח

- גמ' ה"ק מומה
- מכר זמה: (ג) ר"ש
- דיה זמה ובי של זמה
- ומתאין הוא מספס
- שבתה גמ' מליל ויתכן
- הוא ממק: ד"ח
- מומה מדבר זמה זמן
- הגמ: (ז) ד"ה ר"ג מלי
- ללא תורה הסיד:
- ד"ה ואלה ובי
- הנעשה לו שהשמי:
- הגמ' ד"ה מעות ובי
- וגם מה שפי' רש"י:

לעני רש"י

לימשל"ש
(לימשל"ש) מקצת
(של חז"ל)

מוסף רש"י

מעוה של פורים.
שהתחיל לפעולת פורים.
נתחלפו לו. ומתקיים
לעניים ומקור הימי
שאריתן של דקה היא ולא
נפרעתי מתקנתן של דקה
(דקו"ט ח"י טרס"ט)
לרבינו יודן ז"ל.

ניזיל אפיתחא רבי וזנות. מכלן יס
עבודת כוכבים כל מה שיכול משום דכתיב אל מקרב אל
פמח בימה ומוקמי לעיל בעבודת כוכבים שהרי היה רוצה ללכת יותר
אפיתחא רבי וזנות: כל העוסק בתורה בלבד דומה כמי שאין
לו אלוה. מוכח מתכתיב ללא אלהי
אמת והדר כתיב ללא תורה משמע
דברישא קלמר אע"פ שיש בו תורה
הוא כמי שאין לו אלהים:
ובגמילות חסדים לא עסק.
תימה מאי פריך
מדקה הלל ב' דברים הם כדלמריין
כסוכה (דף מט): דקה לעניים גמילי'
מקדים בין לעניים בין לעשירים וי"ל
דמ"מ משמע ליה דמי שקיל בואת
עוסק הוא גם בואת: אלא א"ב
במינה ע"יה בו. ומסתמא גם משלו
היה נטמן דרכיה: מעוה ש'
פורים נתחלפו י' במעות ש' צדקה.
פיסר רש"י לשון אחר מעוה של סעודת
פורים וקשיא כי לא מצינו בכל
המלמוד שמזכיר מעוה של סעודת
פורים וגם (ו) שפירש רש"י מעוה
של פורים שהפירש הוא לסעודת
פורים שלו ומלקס ולא חזר לפרע
מלרנקי של דקה והוכרו לעושה על
ואינו מתקנס במעות גם
לרביעא הריין לארמו
והתורה מקנה אילו
גם תורה אין לו: ומקשי'
רבי נתנא בן חרדיין
לא נתקנס בבית והתניא
ר' אליעזר בן יעקב
אמר לעולם אל יתן
אדם מעותיו בקופה אלא
אם כן סמונה עליה כ"י
תניה בן חרדיין ופרקינן
אין וראי הכינה הית
מחסיין וצ"ע דהוה כבוד
חסדים כדתיבא מעוה של
פורים נתחלפו לו במעות
ותן צדקה וחילקס לעניים
ותן אחר למעות פורים
כמו שהיה ראו לרסם
עשר כמותו לעשות לא
עשה. איתורו לרבי אליעזר
כן פרטא אמרו לו מאי
טעמא הית ונבבא כליוס
הכס שונה ונבבא אמר
לחו דין בני ישראל או
סורו או בעל סוף שיהיה
כאיש אחד אין ומצאין
ויקח שניו בעל סוף
(גם) איני חכם שונה
אמר לו והלא קוראין
אתרן רבי אמר ליה דרול
שבאונסא אי ליתקינן
קורין אותי רבי של
אורנים הביאו לפניו שתי
פקעיות של מטוה אמרו
לו אינו של שתי ואינו
של ערב נששה לו גם
ורחמה וישבה לה יבירות
נקבה על פקעת דערבא
והיבירה על של שתי אמר
הא דרשתי הא דרעבא:
כי אבידן. פי' לישבה
בבית עבודת כוכבים
שלון ומתקבצין שם כל
בעלי חכמה ודינן בדיבי
חכמה עור אמרו לו
למח שיתורה עבודן בדתן
של ישראל. פי' מתקורו
כ"י מאה פריס שירותו
פוריקא נביקס רחוק ה'
פריס. איתורו לר' תניה
בן חרדיין אמרו ליה
אמאי עסקת באורייתא
אמר ליה כאשר צונו ה'
אלהי גזרו עליו שריפה

דניס ירבי. נשחט ירל. אנשי כנסת הגדולה נקשו רחמים ונמסר
ניס והרגוהו כדלמרי' גד' מיתוה כנסתהדיין (דף סד). כלומר ניזיל
כההוא שזילא ולא ניזיל אפיתחא רבי וזנות שלא ישלבו שני יר
הרע: אינעו וזנות מקמייהו. נכנסו מפניהם לקבוצתן: מנא יר
פא. דסמכת אפושך למתי הכא ולא

דנכים יצריה א"ל אידך ניזיל אפיתחא רבי
וזנות וכפיהה ליצרון ונקבל אנרא כי מטו
התם חזינהו [לזנות] איתכנעו מקמיהו
א"ל מנא לך הא א"ל ימוימה תשמור
עלך תבונה תנצרכה א"ל רבנן לרבא מאי
מוימה אלימא תורה דכתיב בה יזימה
ומתרגמינן עצה חמאין וכתיב יהפליא עצה
הגדיל תושיה אי הכי זימה מבעי ליה ה"ק (ו)
מדבר זימה תשמור עליוך תורה תנצרכה
ת"ר כשנתפסו רבי אלעזר בן פרטא ורבי
הנינא בן חרדיין א"ל ר' אלעזר בן פרטא
לרבי חנינא בן חרדיין אשריך שנתפסת על
דבר אחד או לי שנתפסתי על חמשה דברים
א"ל רבי חנינא אשריך שנתפסת על חמשה
דברים ואתה ניצול או לי שנתפסתי על דבר
אחד ואיני ניצול שאת עסקת בתורה
ובגמילות חסדים ואני לא עסקתי אלא
בתורה [בלבד] וכדרב הונא דאמר רב הונא
כל העוסק בתורה בלבד דומה כמי שאין
לו אלוה שנאמר יומים רבים לישראל ללא
אלהי אמת [וגו'] מאי ללא אלהי אמת
שכל העוסק בתורה בלבד דומה כמי שאין
לו אלוה ובגמילות חסדים לא עסק והתניא
רבי אליעזר בן יעקב אומר א"ל יתן אדם
מעותיו לארנקי של צדקה אלא א"ב במונה
עליו תלמיד חכם כ"ר חנינא בן חרדיין
הימנוה הוא דהוה מהיומן מיעד לא עבד
והתניא אמרו לו מעוה של פורים נתחלפו
לי במעות של צדקה וחלקתים לעניים מחלמי
עבד כ"דכבי ליה לא עבד איתורו לרבי
אלעזר בן פרטא אמרו מ"ט תנית ומ"ט נגבת
אמר להו אי סיפא לא ספרא ואי ספרא לא
סיפא ומדחא ליתא הא נמי ליתא ומ"ט קרו
לך רבי רבן של תרסיים אני איתורו ליה תרי
קיבורי אמרו ליה הי דשתיא והי דערבא
איתרוהי ליה ניסא אתיא וזבוחיא איתורבא
על דשתיא ואתאי וזבורא ויתיב על דערבא
אמר להו האי דשתיא והאי דערבא א"ל
ומ"ט לא אתית לבי אבידן אמר להו זקן
הייתי ומתירא אני שמא תרמוסוני בגלכים
[אמרו] ועד האידינא כמה סבי איתרמוס
אתרשיי ניסא ההוא יומא אירמס חד סבא
ומ"ט קא שבקת עבודך לחירות אמר להו
לא היו דברים מעולם קם חד [מינייהו] לרבי
לאסורדי ביה אתא אליהו אידימי ליה כחד
מחשובי דמלכותא א"ל מדאתרשיי ליה
ניסא בבולוה בהא נמי אתרשיי ליה ניסא
וההוא גברא בישותיה הוא דקא אחוי ולא
אשגח ביה קם למימר להו הוה כתיבא
איגרתא דהוה כתיב מחשיבי דמלכות
לשורוי לבי קיסר ושורוה על ידיה דההוא
גברא אתא אליהו פתקיה ארבע מאה פרסי
אזל ולא אתא איתורו לרבי חנינא בן חרדיין אמרו קא עסקת
באורייתא אמר להו כ"אשר צוני ה' אלהי מיד גזרו עליו לשריפה ועל
אשתו להריגה ועל בתו לישב בקובה של זנות עליו לשריפה שהיה
הוגה

נקבה ולי"ג שאין ניכר כי"כ בזמן קטן מה בין זכר לנקבה וי"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב): תרגול ותרנוולתא דלגמלא:
הוגה

16 כי י: (ג) וני יעין
הימנו: (ד) ונתן י:א.
(ה) ומתנו מ:א.

16 כי י: (ג) וני יעין
הימנו: (ד) ונתן י:א.
(ה) ומתנו מ:א.

16 כי י: (ג) וני יעין
הימנו: (ד) ונתן י:א.
(ה) ומתנו מ:א.

16 כי י: (ג) וני יעין
הימנו: (ד) ונתן י:א.
(ה) ומתנו מ:א.

16 כי י: (ג) וני יעין
הימנו: (ד) ונתן י:א.
(ה) ומתנו מ:א.

16 כי י: (ג) וני יעין
הימנו: (ד) ונתן י:א.
(ה) ומתנו מ:א.

16 כי י: (ג) וני יעין
הימנו: (ד) ונתן י:א.
(ה) ומתנו מ:א.

16 כי י: (ג) וני יעין
הימנו: (ד) ונתן י:א.
(ה) ומתנו מ:א.

16 כי י: (ג) וני יעין
הימנו: (ד) ונתן י:א.
(ה) ומתנו מ:א.

16 כי י: (ג) וני יעין
הימנו: (ד) ונתן י:א.
(ה) ומתנו מ:א.